

Saarna 17.2.2019

Vahva vertaus Jeesukselta. Vertauksessa on niin monia asioita, joihin voisi kiinnittää huomionsa, tässähan tulee ihan valinnan vaikeus. Mistä suunnasta vertausta oikein lähtisi avaamaan? Mitkä ovat ensimmäisiä pintaan nousevia tunteitamme? Luulen, että tunnereaktioomme vaikuttaa ennen kaikkea se, kehen me kertomuksessa samaistumme. Kenen silmillä maailmaa katsomme?

Jos katsot maailmaa niiden silmillä, jotka palkattiin viimeiseksi, ensimmäinen tunne on varmaankin helpotus ja kiitollisuus. Jouduit odottelemaan koko päivän tyhjän panttina ja olemaan huolissasi siitä, miten saisit perheellesi ruokaa pöytään. Et millään saanut töitä, joten olit koko päivän jouten. Kuitenkin, aivan viimeiseksi tunniksi sait kuin saitkin töitä ja onhan sekin parempi kuin ei mitään. Pohdit varmasti, paljonkohan sinulle maksetaan näin pienestä työmäärästä. Onkohan se riittävästi perhettäsi ajatellen? Kun tilanhoitaja kutsuu sinut luokseen palkan maksua varten, olet täysin epätietoinen palkkasi suuruudesta. Kun odotat siinä jännityksellä palkkaasi ja saatkin kokonaisen päivän palkan, voi sitä hämmennystä, iloa ja helpotusta! Voiko tämä olla totta? Olipa isäntä armollinen, antelias ja hyvä!

Jos taas katsot maailmaa niiden silmillä, jotka olivat tehneet pitkän kaksitoistatuntisen työpäivän helteessä, ensimmäinen tunne ei todellakaan ole kiitollisuus. Olet raatanut koko päivän väsyneenä ja nälkäisenä, odottanut, että pitkät tunnit matelisivat. Kun työpäivä vihdoinkin ohi ja olet jo räittäväsynyt, menet odottamaan päivän palkkaasi. Sinullakin on kotona perhe odottamassa ja rahahuolet painavat yhtä lailla teidänkin perhettänne. Näet, että viimeisenä tulleet miehet saavat kokonaisen päivän palkan ja hämmästyvät siitä. Antoipas isäntä heille paljon yhden tunnin työnteosta! Silloin mielessäsi herää pakollakin kysymys, että jos isäntä on noin antelias, niin paljon minä saan palkkaa? Olenhan tehnyt moninkertaisesti pidemmän päivän ja enemmän töitä kuin nuo viimeiseksi tulleet. Kun vihdoinkin tulee sinun vuorosi saada palkkasi, olet ehtinyt jo miettiä suuria summia ja innostua, mutta saatkin käteesi saman summan kuin edellisinkin. Mitä ihmettä tämä on? Onko tässä käynyt virhe? Ensin tulee pettymys, näin vähän. Sitten suuttumus. Eihän tämä ole reilua!

Jeesuksen vertaus osuukin meissä johonkin syvästi inhimilliseen: nimittäin kateuteen ja vertailuun. Jos ensimmäisiksi tulleet olisivat saaneet ensin palkkansa, he olisivat olleet täysin tyytyväisiä ja lähteneet koteihinsa kenties edes tietämättä, paljon viimeiseksi tulleet saivat. Mutta nyt he ehtivät olettaa ja toivoa enemmän, mikä lisäsi heidän pettymystään. Miksi nuo saivat saman verran, vaikka me teimme enemmän töitä? Vastaavia tilanteita meillä tulee myös arjessamme eteen. Miksi tuo sai työpaikan, vaikka olen parempi? Miksi tuo saa sosiaaliturvaa, vaikka ei ole edes suomalainen? Miksi tuolla on puoliso, vaikka minä olen kauniimpi? Listaa voisi jatkaa loputtomiin.

Miksi me vertailemme? Yksi syy on se, että haluamme olla rakastettuja ja ihailtuja. Haluamme, että muut ihmiset ympärillämme näkevät, kuinka arvokkaita ja tärkeitä me olemme. Monilla meistä saattaa olla elämässämme sellaisia kokemuksia, että arvomme on ollut sidottuna tekoihimme ja suorituksiimme. Ajattelumalli on istutettu meihin jo lapsina. Meitä on saatettu palkita hyvistä kouluarvosanoista, urheilusuorituksista ja erilaisista onnistumisista. Epäonnistuessamme taas meille tärkeät ihmiset ovat pettyneet tai jopa rankaisseet meitä. Hoikkina olemme saaneet enemmän rakkautta, ihailua ja kehuja, varakkaina seuraa ja ystäviä. Mutta kun olemme menettäneet näitä asioita syystä tai toisesta, myös niiden mukanaan tuomat hyvät asiat ovat kadonneet. Saatamme ehkä kuulla enää arvostelua ulkonäöstämme ja kaveritkin ovat kaikonneet, kun ei ole enää varaa tarjota heille yhtä sun toista.

Vertailemme siis sen takia, että meidät on opetettu siihen. Maailma nyt vain toimii niin. Se on tosin myös hyvin inhimillistä ja ihmiselle luontaistakin, kyllähän jo aivan pienet lapset vertailevat ja ovat

kateellisia toistensa leluista. Kuitenkin ympäristöllä on suuri vaikutus siinä, vahvistetaanko omaa onnistumista itsetunnon perustana vai pyritäänkö itsetunto kasvattamaan kiinni rakkauteen. Meidän maailmamme pyörii paljon itsensä korostamisen ja suorittamisen ympärillä. Näemme sitä jatkuvasti ympärillämme. Lehdissä kerrotaan lapsineroista ja tehokkaista moniosajista sekä menestyneistä innovaattoreista. Sosiaalinen media on pullollaan kauniita naisia ja komeita miehiä, loistokkaita ulkomaanmatkoja ja upeita juhlia ystävien kanssa.

Näkeekö Jumala meidät, kuten me näemme muut? Vertaileeko Hän meitä toisiimme ja arvioi, kenellä on vahvin usko ja kuka on joutunut luopumaan eniten? Jos Jumala tosiaan näin tekee, kuka meistä silloin kestää? Aina on ihmisiä, jotka ovat olleet pidempään uskossa kuin minä ja aina on ihmisiä, jotka ovat joutuneet kärsimään enemmän uskonsa takia kuin minä. Aina on myös ihmisiä, jotka ovat olleet vähemmän aikaa uskossa kuin minä eivätkä välttämättä ole joutuneet luopumaan mistään. Mutta jos lähdemme tälle linjalle, elämästä tulee loputonta vuosien laskemista ja jätettyjen paheiden listaamista. Uskostamme tulee kauppatavaraa, taas yksi suoritus muiden joukkoon.

Kuka sitten haluaa jatkossa tehdä isännälle täysiä työpäiviä, kerran vähemmälläkin vaivalla saa saman palkan? Sama kai se on silloin mennä sieltä, missä aita on matalin. Kuka silloin haluaa panostaa uskonelämäänsä tai Jumalan etsimiseen, kerran emme kuitenkaan suorita uskoa? Mitä väliä! Uhkana on, että menetämme kiinnostuksemme Jumalan hyvään ja yhteiseen hyvään ja etsimme ainoastaan omaa hyväämme. Pidämmekö armoa silloin halpana ja arvottomana?

En väitä, etteikö meidän kristittyinä ja ihmisinä tulisi tehdä hyviä tekoja ja pyrkiä kehittymään. Nämähän ovat itsessään erittäin arvokkaita, tärkeitä ja hyviä asioita. Voimme kuitenkin tehdä oikeita asioita vääristä syistä. Kyse ei niinkään ole siitä, mitä me teemme vaan miksi me sen teemme ja mitä haluamme sillä saavuttaa. Haluankin haastaa jokaista meistä rehellisesti pohtimaan sitä, miksi toimimme niin kuin toimimme?

Uskossa ei ole kysymys suorittamisesta eikä taivaspaikan ansaitsemisesta, mutta uskossa on kyse Jumalan rakastamisesta ja Jumalaan turvautumisesta. Meidän ei tule tehdä hyviä tekoja, jotta saisimme taivaspaikan, mutta meidän tulee tehdä hyviä tekoja, koska rakastamme Jumalaa. Vertauskuva elävä elämästä on selventänyt minulle asiaa paljon. Avioliitossa puoliset ovat luvanneet olla toistensa kanssa myötä- ja vastoinikäymisissä ja he ovat luvanneet tahtoa yhteistä elämää, kunnes kuolema heidät erottaa. Vaimona haluan ilahduttaa miestäni, haluan tehdä hänelle hyviä tekoja ja pitää huolta yhteisestä kodistamme. En siksi, että edes jotenkin kelpaisin hänelle vaan siksi, että haluan nähdä hänet iloisena. Ajattelen, että uskomme tulisi toimia vähän samalla tavalla. Meidän tulisi tehdä hyviä tekoja ja etsiä Jumalan tahtoa, koska rakastamme Jumalaa ja olemme sitoutuneita Häneen. Koska haluamme ilahduttaa Jumalaa emmekä saada jotain itsellemme.

Jumala katsoo meitä aina rakkaudellaan. Hän ei ole kuin ankara työnantaja, jonka ainoa tavoite on tehdä mahdollisimman paljon voittoa, vaan Hän on kuin rakastava isä, joka haluaa nähdä meidän kasvavan ja kukoistavan. Ja loppu viimein armo on epäoikeudenmukaista. Armo ei perustu tekoihimme, se ei perustu oikeudenmukaisuuteen, vaan se perustuu rakkauteen. Jumala ei ole reilu. Hän ei anna meille sitä, mitä me ansaitsemme, vaan Hän antaa meille parempaa. Jokaiselle meistä vertailematta ja vetämättä rajoja, kuten ihmiskädet tekevät.